

Pakeistas kai kurių skolinių ir svetimybų vertinimas

Atsižvelgiant į viešosios kalbos polinkius, vartoseną (kai kurie siūlymai neprisigijo, kai kurie skoliniai įgijo tam tikrų stilistinių reikšmės niuansų, reikalingų tam tikro stiliaus tekstuose ir pan.), pakeistas kai kurių skolinių vertinimas.

Skoliniai, kurių vertinimas pakeistas (laikyti vengtiniais vartoti (vengt.) pakeisti į lygiaverčius normos variantus (|) arba į šalutinius bendrinės kalbos normos variantus (||):

altimètras tarpt. || tech. *aukščiãmatis* (buvo svet. vngt.)

anšlãgas tarpt. || muz., teatr. *añtplũdis* (buvo svet. vngt.)

anũkas, -ẽ skol. | *vaikãitis, -ẽ (dukrãitẽ, sũnãitis)* (buvo skol. ||)

archipelãgas tarpt. || geogr. *salýnas* (buvo svet. vngt.)

aršũs, -ì skol. || 1. *pĩktas, -ã*; 2. *kerštingas, -a*; 3. *smarkũs, -ì*; *nartũs, -ì* (buvo svet. vngt.)

audiokanãlas tarpt. || tech. *gařso dãžniũ kanãlas* (buvo svet. vngt.)

autodidãktas, -ẽ tarpt. || *savamõkslis, -ẽ* (buvo svet. vngt.)

1 bagètã tarpt. || spec. *rẽmjuostẽ* (buvo svet. vngt.)

bãlius skol. || *puotã, põkylis, põbũvis, pasilinksminimas, vakarẽlis* (buvo svet. vngt.)

bintã tarpt. | *vỹturas* (buvo svet. vngt.)

bintũoti tarpt. | *vỹturiuoti; (ap)rišti* (buvo svet. vngt.)

bistrõ tarpt. || *užkandinẽ, ùžeiga* (buvo svet. ntk.)

bõileris tarpt. || (vandens) *šildytũvas* (buvo svet. vngt.)

1 bordiũras tarpt. || *šaligatvio bortẽlis* (buvo svet. ntk.)

bõrdinis, -ẽ tarpt. || *tañsiai raudõnas, -a, vỹšninis, -ẽ* (buvo hibr. vngt.)

chãki tarpt. || *rusvãĩ žalsvã* (spalva) (buvo svet. vngt.)

disciplinã tarpt. || 1. ped. *dalykas*; 2. *drausmẽ* (antroji (drausmės) reikšmė buvo svet. vngt.)

domkrãtas tarpt. || *kẽliklis* (buvo svet. vngt.)

eklèras tarpt. | maist. *plikýtas pyragãitis* (buvo svet. vngt.)

ekvãtorius tarpt. || geogr. *pusiãujas* (buvo svet. vngt.)

ekvinõkcija tarpt. || astr. *lygiãdienis* (buvo svet. vngt.)

fãkelas tarpt. || *dẽglas* (buvo svet. vngt.)

farširũoti tarpt. || maist. *ĩdarýti* (buvo svet. vngt.)

farvãteris tarpt. || jũr. *laivãkelis* (buvo svet. vngt.)

fitomeliorãcija tarpt. || ž. ū. *žẽldinamoji meliorãcija* (buvo svet. ntk.)

forsũoti tarpt. || *sparñinti; didinti* (buvo svet. vngt.)

fundameñtas tarpt. || *pãgrindã, pãmatã, atramã* (buvo svet. vngt.)

furũnkulas tarpt. | *šũnvotẽ* (buvo svet. vngt.)

futliãras tarpt. || 1. *dẽklas; makštis*; 2. *ĩmaũtẽ*; 3. *akininẽ* (buvo svet. ntk.)

galà (koncertas) tarpt. || *iškilmingas, šveñtiškas* (koncertas) (buvo svet. ntk.)
garderòbas tarpt. || 1. (visà) *aprangà; drabužiai*; 2. *drabužinë* (buvo svet. ntk.)
golbòlas tarpt. || sport. *aklūjū riedulỹs* (buvo svet. ntk.)
grilis tarpt. || *keptūvas* (buvo svet. vngt.)
hospitalizúoti tarpt. || (*pa*)*guldýti į ligóninę* (buvo hibr. vngt.)
incèstas tarpt. || *kraujómaiša* (buvo svet. vngt.)
ingredieñtas tarpt. || 1. *sudedamóji dalis*; 2. dgs. *maist. sudètis* (buvo svet. vngt.)
kaladè skol. || 1. *trinka*; 2. (kortų) *málka* (buvo svet. vngt.)
kaladèlè skol. || 1. *trinkèlè*; 2. *kubèlis* (buvo hibr. vngt.)
kalãnas tarpt. || zool. *jūrinè ūdra* (buvo svet. vngt.)
kalkuliãtorius tarpt. || *skaičiuotūvas* (buvo svet. vngt.)
kapišònas tarpt. || *gobūvas* (buvo svet. vngt.)
kapòtas tarpt. || tech. *añtvožas, dañgtis; gaũbtas* (buvo svet. ntk.)
karbùnkulas tarpt. | *pìktvotè* (buvo svet. vngt.)
kãriesas tarpt. || *èduonìs* (buvo svet. vngt.)
2 klynas skol. || 1. *tařpkojis, šãkumas*; 2. *antukas, prãrèžas* (buvo svet. vngt.)
kontineñtas tarpt. || geogr. *žemýnas* (buvo svet. vngt.)
kontineñtinis, -è tarpt. || geogr. *žemýninis, -è* (buvo svet. vngt.)
kornišònai tarpt. || maist. (*marinúoti*) *agurkèliai* (buvo svet. ntk.)
kòrtai tarpt. dgs. || sport. *tèniso aikštýnas* (buvo svet. vngt.)
kòrtas tarpt. || sport. *tèniso aikštèlè* (buvo svet. vngt.)
krosbrýdingas tarpt. || ž. ū. (*veĩšlių*) *krýžminimas* (buvo svet. ntk.)
matrãcas skol. || *rèminis čiužinỹs* (buvo svet. ntk.)
meridiãnas tarpt. || *dienóvidinis* (buvo svet. vngt.)
nesesèras tarpt. || *reikmenìnè, reikmenĩ dèžutè, skrynèlè* (buvo svet. ntk.)
ofèrta tarpt. || ekon. 1. *rãštiškas pasiūlymas*; 2. *siūlomoji káina* (buvo svet. ntk.)
pãndusas tarpt. || *núovaža, núožulna* (buvo svet. ntk.)
papamobilis tarpt. || *pópiežiaus automobilis* (buvo svet. ntk.)
paralèlè tarpt. || geogr. *lygiãgretè* (buvo svet. vngt.)
parkomatas tarpt. | *biliety automãtas* (buvo svet. ntk.)
parkometras tarpt. | *stovèjimo skaitiklis* (buvo svet. ntk.)
parkuoti tarpt. || *statýti* (automobilį) (buvo hibr. ntk.)
pìknikas tarpt. || *iškyla* (buvo svet. vngt.)
plastmãsè psn. || *plastikas* (buvo svet. vngt.)
plastmasinìs, -è psn. || *plastikinis, -è* (buvo svet. vngt.)

portjė tarpt. || svet. *dùrininkas* (buvo svet. vngt.)
próanūkis, -ė skol. | *próvaikaitis* (*pródukraitė*) (buvo skol. ||)
respektabilùs, -ì tarpt. || *orùs*, -*ì*; *garbùs*, -*ì* (buvo svet. vngt.)
rolingbòlas tarpt. || sport. *aklùjy mestìnis* (buvo svet. ntk.)
salvìnija tarpt. || bot. *plùstis* (buvo svet. ntk.)
siurprizas tarpt. || *staigmenà*; *netikètumas* (buvo svet. vngt.)
skelėtas tarpt. || anat. *griáučiai* (buvo svet. vngt.)
skvòšas tarpt. || sport. *síėninis* (buvo svet. vngt.)
snùkeris tarpt. || sport. *àngliškasis biliárdas* (buvo svet. ntk.)
solstìcija tarpt. || astr. *saulégrìža* (buvo svet. vngt.)
šnicelis tarpt. | maist. *pjausnỹs* (buvo svet. vngt.)
šveìcorius tarpt. || *dùrininkas*, -*ė* (buvo svet. vngt.)
tarpkontineñtinis, -ė tarpt. || *tarpžemýninis* (buvo svet. vngt.)
tėsteris tarpt. || 1. tech. *tikriklis*, *tikrintùvas*; 2. chem. *bandiklis*; 3. *mėginỹs*, *mėginukas* (buvo svet. ntk.)
tofù tarpt. || maist. *sòjy varškė* (buvo svet. ntk.)
turnikėtas tarpt. || *sukamiėji vartėliai*, *kryžminiai vartėliai* (buvo svet. ntk.)
vėjus skol. || 1. *kampānija*; *ākcija*; 2. *triùkšmas*, *šurmulỹs*, *sujudimas* (buvo svet. ntk.)
vulkānas tarpt. || geogr. *ugnikalnis* (buvo svet. vngt.)

Skoliniai, kurių vertinimas kiek pašvelnintas (iš neteiktinų (=) pakeisti į vengtinus vartoti (-):

amaretis svet. vngt. – maist. *migdòlinis sausaiñnis* (buvo svet. ntk.)
banda svet. vngt. – 1. *gaujà*; 2. *grùpė* (buvo svet. ntk.)
biplanas svet. vngt. – tech. *dvìsparnis*, *dvìsparañnis lėktùvas* (buvo svet. ntk.)
brasas svet. vngt. – sport. *plaukimas krūtine* (buvo svet. ntk.)
buksyras svet. vngt. – 1. *vilkis*; 2. *vilkikas* (buvo svet. ntk.)
buljonas svet. vngt. – maist. *sultinỹs* (buvo svet. ntk.)
butonjerė svet. vngt. – *ātlapo kilpėlė*; *ātlapo puokštė* (buvo svet. ntk.)
datatorius svet. vngt.– spec. *dātos spaūdas*, *datuotùvas* (buvo svet. ntk.)
deltaplanas svet. vngt. – av., sport. *skraidỹklė* (buvo svet. ntk.)
diagonalė svet. vngt. – *įstrižaiñė* (buvo svet. ntk.)
espadrònas svet. vngt. – sport. *kārdas* (buvo svet. ntk.)
getrai svet. vngt. – 1. *blauzdinės*; 2. *añtbačiai*; 3. *tañprės* (buvo svet. ntk.)
gilzė svet. vngt. – *tūtà*, *tūtėlė* (buvo svet. ntk.)

irisas svet. vngt. – bot. *vilkdalgis* (buvo svet. ntk.)
kègelbanas svet. vngt. – 1. sport. *kèglių tãkas*; 2. *kèglinè* (buvo svet. ntk.)
kerlingas svet. vngt. – sport. *akmènslydis* (buvo svet. ntk.)
kronšteinas svet. vngt. – *gèmbè* (buvo svet. ntk.)
kūkalis svet. vngt. – bot. *rãugè* (buvo svet. ntk.)
lamperija svet. vngt. – stat. *ãpvadas*; *dailylentè* (buvo svet. ntk.)
minoritetas svet. vngt. – *mažumà* (buvo svet. ntk.)
mitelšpilis svet. vngt. – sport. *pãrtijos vidurỹs* (buvo svet. ntk.)
mogulas svet. vngt. – sport. *gũbrinis* (buvo svet. ntk.)
monoplanas svet. vngt. – tech. *viènsparnis*, *viensparnis lèktuvas* (buvo svet. ntk.)
nipelis svet. vngt. – tech. 1. *ĩmova*; 2. *ũzmovà* (buvo svet. ntk.)
parkingas svet. vngt. – (*automobilių*) *aikštèlè* (buvo svet. ntk.)
pomponas svet. vngt. – siuv. *buĩbulas* (buvo svet. ntk.)
prekursorius svet. vngt. – chem. *pĩrmtakas* (buvo svet. ntk.)
primulè svet. vngt. – bot. *raktãžolè* (buvo svet. ntk.)
rifliai svet. vngt. – spec. *rièvès* (buvo svet. ntk.)
rolmopsas svet. vngt. – maist. *sĩlkių suktinũkas* (buvo svet. ntk.)
rozariumas svet. vngt. – *rožýnas* (buvo svet. ntk.)
rozetè svet. vngt. – el. *kištũkinis lizdas* (buvo svet. ntk.)
salvija svet. vngt. – bot. *šalavijas* (buvo svet. ntk.)
satelitas svet. vngt. – astr. *palydõvas* (buvo svet. ntk.)
satelitinis, -è svet. vngt. – astr. *palydõvinis*, -è (buvo svet. ntk.)
sensorius svet. vngt. – tech. *jutiklis* (buvo svet. ntk.)
serigrafija svet. vngt. – men. *šilkogrãfija* (buvo svet. ntk.)
šarmas svet. vngt. – *žavesỹs*, *patrauklũmas*; *kerãĩ* (buvo svet. ntk.)
šarnyras svet. vngt. – tech. *laĩnkstas* (buvo svet. ntk.)
špalerinis, -è hibr. vngt. – ž. ū. *žardèlinis*, -è (buvo svet. ntk.)
špaleris svet. vngt. – ž. ū. 1. *žardèlis*; 2. *gyvãsiènè* (buvo svet. ntk.)
štrichas svet. vngt. – 1. *lĩnija*; *brũkšnỹs*; 2. *brũožas* (buvo svet. ntk.)
štrichuoti svet. vngt. – *brũkšniũoti* (buvo svet. ntk.)
triplanas svet. vngt. – tech. *trisparnis*, *trispãrnis lèktuvas* (buvo svet. ntk.)
zinija svet. vngt. – bot. *gvaizdũnè* (buvo svet. ntk.)

Vertinimas pagriežtintas vos keletu žodžių:

bicepsai svet. ntk. = *raūmenys* (buvo svet. vngt.)

bukmeikeris, -ė svet. ntk. = *lažybų tarpininkas, -ė; totalizatoriaus tarpininkas* (buvo svet. vngt.)

kliringas svet. vngt. – ekon. *tarpùskaita* (buvo tarpt. ||)

kontrãktas svet. vngt. – *sutartis* (buvo tarpt. ||)

šampinionas svet. ntk. = bot., maist. *pievãgrybis* (buvo svet. vngt.)

(žr. <http://www.vlkk.lt/lit/104604>)